

REGISTERBLAD

Område av riksintresse för naturvård i Kalmar län.

Områdesnamn: Alsteråns vattensystem

Områdesnummer: NRO08032

Namn: Markus Forslund (1998-10-19, uppdaterat 2001-01-27)

Kommun: Högsby, Mönsterås och Nybro

Kartblad: 5G SV, 5G SO, 5G NV

Area: 10 340 ha, varav 7 355 ha land och 2 985 ha vatten

Naturgeografisk region: Underregion 12 a: Sydöstra Smålands skog- och sjörika slättområde.

Kust/havsregion: --

Regionindelning för sjöar och vattendrag: Avrinningsområde 75 Alsterån

Agrara kulturlandskapsregioner: Östra Götalands mellanbygder och Öland och sydöstsmåländska slättbygden.

Landskapsformer: Slätt med relativ höjd under 20 m och vågig bergkullterräng med relativ höjd 20-50 m.

Postadress
391 86 Kalmar

Besöksadress
Malmrogatan 6

Telefon
Växel 0480-820 00

E-post
lansstyrelsen@h.lst.se
www.h.lst.se

NRO08032   **Alsteråns vattensystem**

Riksvärde

Vattendrag	Fauna	
Skogslandskap	Ädellövskog Övrig lövskog	Flora och Fauna Flora och Fauna
Sjö	Fauna	
Odlingslandskap	Naturbetesmark	Flora och Fauna
Våtmarkskomplex	Strandvåtmarker Myrkomplex	Flora och Fauna

Värdeomdöme: Ett av länets värdefullaste vattensystem. Alsterån utgör lek- och uppväxtområde för havsöring och lax. Ån har en mycket rik bottenfauna med sällsynta och rödlistade arter. Allgunnen systemets största sjö är en stor och oreglerad oligotrof sjö med artrik fiskfauna (18 arter). På grund av områdets flacka terräng har det utbildats synnerligen intressanta hydrologiska förhållanden med bl.a. tre utlopp från sjön. I nedre delarna finns representativa och välbevarade odlingslandskap med naturbetesmarker. Det finaste finns vid Strömsrum, men även markerna vid Ålhult har höga naturvärden. Utmed Alsterån finns representativa våtmarker med vidsträckt mader som omges av lövrika sumpskogar. De tillhör de främsta exemplen på oligotrofa sankmarker i länet. I anslutning till Allgunnen och Alsterån finns värdefulla ekskogar och bokskogar. Skogarna har entomologiska värden av internationellt mått. Flera av de rödlistade skalbaggsarterna är närmast att betraktas som urskogsrelikter som endast finns kvar på ett fåtal lokaler med naturskogsartad ek- eller bokskog. Antalet rödlistade skalbaggsarter uppgår till närmare xx.

- Huvudkriterier:**
- A -- Område med framstående exempel på landskapstyper eller naturtyper eller kombination av naturtyper, som särskilt väl visar landskapets utveckling samt processer och naturlig utveckling i olika ekologiska system såväl på land som i vatten.
  - B -- Väsentligen opåverkat naturområde
  - C -- Område med sällsynta naturtyper, hotade eller sårbara biotoper och arter
  - D -- Område med mycket rik flora/fauna

Förutsättningar för bevarande:

Ingrepp som markavvattning, kulvertering eller förändring av vattendragets sträckning eller bottenprofil, vandringshinder, utsläpp av föroreningssubstanser, tillförsel av organiska gifter, tungmetall nedfall och utsläpp, överfiske, inplantering av främmande öring- och laxstammar och skogsavverkning längs vattendraget medför att områdets naturvärde skadas.

Allgunnen kan påverkas negativt av utsläpp av föroreningar, reglering, vattenuttag m.m.

Strömsrum och Århult: Fortsatt jordbruk med åkerbruk, naturvårdsinriktad betesdrift och skötsel av landskapselement. Restaurering av igenvuxna ängar och naturbetesmarker. Områdets värden kan påverkas negativt av: Minskad eller upphörd jordbruks-/betesdrift skogsplantering på jordbruksmark, energiskogsodling, spridning av gifter eller gödselmedel, bebyggelse, nydikningar, täkt, luftledning, vägdragningar.

Säkerställande: Reservatsbildning pågår kring Allgunnen. Följande delområden har avsatts som naturreservat, Danmarksvägen, Bokhultet, Getebro, Ullefors, Bokhultet, och Flaggölerum.

Danmarksvägen, Flaspölerum, Getebro, Bokhultet, Allgunnen, är föreslagna av regeringen som särskilt bevarandeområde, enligt habitatdirektivet, i Natura 2000. Flaspölerum ingår som särskilt skyddsområde, enligt fågeldirektivet, i Natura 2000.

Strandskydd 200 m för Allgunnen, Barnebosjön, Bjärssjön, Kleven, Kvillen, Stora och Lilla Sinnern samt Hultnäsesjön och Alsterån 100 m. Landskapsbildsskydd 200 m för Allgunnen, Bruddesjön, Barnebosjön, Bjärssjön, Kleven, Kvillen, Stora Sinnern och Hultnäsesjön, 100 m för Mjösjön, Stensjön och Åsjön. Ett större område kring Lilla Sinnern har landskapsbildsskydd.

Områdets huvuddrag: *Alsterån* är ett av länets värdefullaste vattendrag. Den rinner från sjön Allgunnen i vida bågar genom Högsby kommun. Från gränsen till Mönsterås kommun rinner ån åt sydost för att mynna vid Strömsrum. Alsterån utgör lek- och uppväxtområde för skyddsvärda stammar av havsöring och lax. För närvarande kan lax och havsöring vandra upp till Skälleryd. Stationär öring förekommer såväl uppströms som nedströms Allgunnen. Ån har en rik och värdefull bottenfauna förekomst av flera ovanliga arter. Av dessa kan dagsländan *Baetis digitatus*, nattsländan *Brachycentrus subnubilus*, bäckflugan *Ibis marginata*, skalbaggen stor klobagge samt skinnbaggen *Aphelocheirus aestivalis*, nämnas. Lövskogarna längs Alsterån har ett rikt fågelliv med till exempel kungsfiskare.

Sträckan från Allgunnen till Sandbäckshult kantas av stora våtmarker av varierande slag. Dessa omges av löv- och artrika sumpskogar, bitvis med ett stort inslag av ask. Utmed ån finns ofta en lundartad flora med bl a safsa och hampflockel. Vid Skäftekärr finns ett bestånd av idegran. Floran vid Finnvirket och särskilt vid Strömsholm är rik, med flera sällsynta arter.

Allgunnen är Kalmar läns näst största sjö. Det är en mångformig och representativ oligotrof sjö. Största djupet är 14 meter. Terrängen är mycket flack, delvis blockig. Barrskog dominerar strändernas vegetation men hedekskog och ek-aspkog samt flera kärr ligger insprängda i skogen. Sjön är i stort sett oreglerad, dock finns en damm ungefär 1,5 kilometer nedströms Alsteråns utlopp. Allgunnens hydrologi är mycket ovanlig; på grund av den flacka topografin har Allgunnen tre utlopp. Dessa är Skureboån, Loppån och Alsterån, den sistnämnda är det största där omkring 3/4 av sjöns avrinning sker. Större delen av vattnet tar således omvägen runt den stora halvön Hästenäset och rinner på detta sätt en flera gånger längre sträcka, men egendomligt nog rinner en del vatten tvärs över Hästenäsets sydligaste del från sjöns sydvästra till dess sydöstra del. Sjön är belägen alldeles vid högsta kustlinjen (HK) och på flera ställen finns hällar med välformade isräfflor i olika riktningar.

Av de förekommande fiskarterna i Allgunnen kan öring, gös och siklöja nämnas. Häckfåglar i Allgunnen är bland annat storlom och fiskgjuse. Sjön hyser det glacialrelikta kräftdjuret pungräka. I lövskogarna finns en artrik och värdefull flora med lundvegetation och i flera områden sällsynta och hotade lavar som till exempel blomskägglav. Runt Allgunnen finns orörda och representativa mader. De tillhör de främsta exemplen på oligotrofa sankmarker i länet.

De flesta våtmarkerna vid Allgunnen är starrmader och har tidigare nyttjats som slåtterkärr. Det sällsynta gräset sjötätel, växer vid Allgunnen och Barnebosjöns stränder.

Lövskogarna på öarna i Allgunnen och i Hornsötrakten är av mycket stort entomologiskt intresse. Området hyser en mängd hotade och sällsynta skalbaggar och fjärilar. Flertalet av dessa arter är knutna till gamla lövträd. Några av de insektsarter som finns här är värmereliker och påträffas annars i Mellaneuropa. Exempel på detta är ekkrattbocken, brunsvart spegelbock och de hotade arterna orangefläckig brunbagge och silverfläckig smalpraktbagge.

Nedan beskrivs kortfattat några värdefulla områden i anslutning till Allgunnen och Alsterån.

Kända för sin rika flora är Keanäs i Bruddesjön och Hästenäset. På båda lokalerna förekommer den hotade blomskägglaven. Andra intressanta arter på Hästenäshalvön är murgröna, vätteros,

---

Postadress	Besöksadress	Telefon	E-post
391 86 Kalmar	Malmbrogatan 6	Växel 0480-820 00	lansstyrelsen@h.lst.se www.h.lst.se

NRO08032 Alsteråns vattensystem

tandrot, ormbär, skärelav och blekticka.

I Örkullegölen finns ett bestånd av ag, vilken är sällsynt på länets fastland. Beståndet kan tolkas som en relik från en varmare period för ett par tusen år sedan då agen hade en vidare utbredning. Domänreservat

Mellan Rummeshöjden och Hulthöjden utbreder sig ett våtmarksområde med framför allt stora mader. Dessa är delvis mycket artrika. Stora delar hävdas genom bete eller slåtter. Sumpskogen utmed ån är mycket artrik.

På Högeströmsholme finns värdefulla strandskogar med ask och ek. Askskogarna breder även ut sig på båda sidor om ön. I området finns flera indikatorarter på lång skoglig kontinuitet, t ex eksinn, almlav, grynlav, hållav, blomskägglav och den akut hotade laven puderfläck, som bara är känd från ett 10-tal lokaler i landet.

Hulthöjden, norr om Hulthöjden, uppträder längst i norr som sju-åtta meter höga kullar. Strax norr om Hulthöjden ändras höjden riktning till nästan sydlig. Höjden slutar som den låga och flacka Gärssuden i Hulthöjden. Vid Hulthöjden finns en björkhage som betas av får. Hagen har en riklig förekomst av växter som indikerar långvarig hävd. Trädskiktet utgörs av björk, al, gran och tall, buskskiktet av en, nypon, ek och slån. Förekommande vegetationstyper är rödvenäng, fårsvingeltorräng och stagghed. Av de hävdgynnade växterna kan kattfot, nattviol och ängsskallra nämnas.

Sydost om Gillberga ligger Danmarksvägens naturreservat. Det utgörs av en äldre, naturskogsartad bokskog. Bok dominerar trädskiktet tillsammans med gran och en del ek. Övriga förekommande trädslag är tall, asp, björk samt enstaka alm och lind. Merparten av bokbeståndet har en ålder som uppgår till mellan 100 och 150 år. Inslag av betydligt äldre bok samt en del gamla, grova tallar förekommer. I området finns gott om död ved i form av döda träd och lågor samt några mycket grova, ihåliga högstubbar av bok.

Förekomsten av lämpliga substrat i form av grova högstubbar och ihåliga bokar har skapat förutsättningar för en rik och ovanlig insektsfauna, särskilt med avseende på vedlevande arter. Bland hotade skalbaggsarter kan mörkbent kamklobagge, rödhalsad svartbagge, trubbtandad lövknäppare, *Batrisodes adnexus* och *Cryptophagus quercinus* nämnas. Exempel på andra rödlistade insekter som förekommer är myran *Lasius brunneus*, blågeting, jättesvampmal och trollspinnare. Området har höga botaniska värden, med förekomst av ett antal ovanliga och rödlistade kryptogamer som bokvårtlav, blomskägglav, lunglav, koralltaggsvamp och bokticka.

Nordväst om Barnebohöjden, i omedelbar anslutning till Alsterån, ligger Bokhultets naturreservat. Det dominerande trädslaget är bok, som här har en av sina nordligaste spontana förekomster utmed ostkusten. I det artrika lövträdbeståndet ingår förutom bok också björk, klibbal, ek, lönn, asp och enstaka granar. Under de ståtliga bokarna bildar idegranen ett välutvecklat lågskogs- och snårskikt. Merparten av bokbeståndet utgörs av träd som är ca 120-140 år gamla. Området hyser mycket höga entomologiska värden, särskilt när det gäller skalbaggsfaunan. För flertalet av de hotade arterna gäller att de lever på gamla, ihåliga lövträd, företrädesvis bok och ek. Flera av arterna är närmast att betrakta som urskogsrelikter som endast finns kvar på några få lokaler med restbestånd av naturskogsartad ek eller bokskog. Bland hotade arter kan glattbaggen *Euthiconus conicicollis*, kortvingen *Quedius truncicola*, stumpbaggen *Plegaderus dissectus* och knäpparen *Athous mutilatus* nämnas.

Marken är näringsrik och hyser en rik flora med flera sällsynta arter, till exempel kal tallört. Bland kryptogamerna kan rosenlav och bokvårtlav nämnas.

Vid Böta finns en sötvattenstrandäng längs norra delen av Barnebohöjden. Trädskiktet utgörs av al och buskskiktet av pors. Den dominerande vegetationstypen är öppet sumpkärr, dessutom

---

Postadress	Besöksadress	Telefon	E-post
391 86 Kalmar	Malmbrogatan 6	Växel 0480-820 00	lansstyrelsen@h.lst.se www.h.lst.se

NRO08032 Alsteråns vattensystem

förekommer gräs-lågstarräng och pors-blåtåtelhed. Området är en av de få betade sötvattenstrandängarna i Högsby kommun. En ängslada finns intill strandängen.

Vid Nyland finns ett område med fuktig blandskog, främst ek och gran, med inslag av asp och al. Det finns en hel del död ved, främst av asp och björk. Rikligt med spår efter hackspettar förekommer. Här har flera rödlistade skalbaggar och fjärilar påträffats, bl a silverfläckig smalpraktbagge, rödhjon, brunsvart spegelbock, sälgettingbock, gullvivefjäril och trollspinnare.

Sydväst om Getebro ligger Getebro naturreservat; en blandskog som domineras av bok med inblandning av ek, ask, klibbal, björk, asp och gran. Bokbeståndet består till stora delar av gamla, grova och i flera fall döende träd. Området har mycket höga entomologiska värden, särskilt med avseende på vedlevande insekter. Mörkbent kamklobagge, orangefläckig brunbagge, trubbtandad lövknäppare, större svampklobagge och lövkvistbock är några exempel. Bland kryptogamerna kan bokvårtlav, skinntagging och rosenlav nämnas.

Vid Berkeven, söder om Barnebosjön, utbreder sig mader med klockljung och rikligt med sumpnycklar. I den sydvästra delen förgrenar sig ån sträckvis genom blockmark. I vissa delar täcks hela markytan av block. Den omgivande sumpskogen har en rik vegetation med ett betydande inslag av ask. I strandskogen finns ett rikt inslag av död ved i olika nedbrytningsstadier. I nordväst ansluter en mindre bokskog.

Utmed Alsterån väster om Alsterhus ligger ett nybildat naturreservat, Hundströmmen. Huvuddelen av naturreservatet utgörs av naturskog med stor variation i ålder, skiktning och trädslagsammansättning. Trädskiktet domineras av ek och gran med inslag av björk, asp, bok, tall, enstaka lönn och rönn samt längs med ån en del klibbal och ask. I området finns ett antal grova och mycket gamla jätteekar som är döda eller döende. Förekomsten av död ved i form av lågor och döda träd är även i övrigt riklig. Beståndet har tydlig karaktär av naturskog. Området hyser en rik kryptogamflora. Exempel på arter som förekommer är stor sönderfallslav, almlav, ädellav, gammelekslav, ekticka och fällmossa.

Vid Lamnehult finns flera välbetade hagmarker invid Alsterån. De är av olika karaktär. Blandlövhagen och björkhagen är förhållandevis artfattiga på grund av ett tätt trädskikt. Av de ingående vegetationstyperna kan följande nämnas: fårsvingeltorräng, hållmarkstorräng, gräs-lågstarr-torräng och stagghed. Bland de hävdgynnade växterna återfinns slättergubbe, nattviol, kattfot, jungfru Marie nycklar och spindelört. Här påträffas ekkrattbocken och den silverfläckiga smalpraktbaggen, båda arterna har i denna trakt sin enda förekomst i Nordeuropa.

Sträckan vid Sandbäckshult karakteriseras av värdefulla våtmarker med öppna mader, strandsumpskogar och strandängar. Bitvis är ån blockrik med bifurkationer och forssträckor. Den är delvis överskuggad av höga träd som ask och al. Sträckan är mångformig och ovanligt artrik. Här finns stora bestånd av safsa och i lugna vikar växer hampflockel. Kungsfiskare har häckat i området och här finns ett stationärt öringsbestånd. I området finns en intressant skalbaggsfauna. Här är alpraktbagge, silverfläckig smalpraktbagge och stor klobagge påträffade. I ån förekommer den rödlistade bäckflugan *Ibis marginata*.

Odlingslandskapet mellan Blomstermåla och Ålem, på båda sidor om Alsterån, är mångformigt och vackert. Ån är här lugnflytande, omväxlande med korta strömsträckor. Floran är rik med färgrika högrörter och safsa. Stränderna kantas av al och ask. Åkrarna omges av lövskog eller värdefulla hagmarker. Utter har observerats i området under 1980-talet. Söder om Blomstermåla, vid Århult ligger en finns representativ blandlövhage på låga moränkullar i uppodlad sedimentjord. Björk och ek är de vanligaste trädslagen. Hagen är av frisk karaktär med en väl utvecklad grässvål, som innehåller många hävdgynnade arter. Några av de vanligaste är

---

<i>Postadress</i>	<i>Besöksadress</i>	<i>Telefon</i>	<i>E-post</i>
391 86 Kalmar	Malmbrogatan 6	Växel 0480-820 00	lansstyrelsen@h.lst.se www.h.lst.se

NRO08032 Alsteråns vattensystem

vårbrodd, darrgräs, liten blåklocka, knägräs, ögontröst och gökärt. I hagens centrala delar där jordlagret är tunt är fårsvingeltorräng vanlig och små områden med stagghed förekommer. Hagen har inte utsatts för någon negativ påverkan. Kulturhistoriska spår i form av odlingsrösen, trä- och stengärdesgårdar förekommer.

Strömsrumsområdet. Kring Strömsrum finns ett av landets värdefullaste odlingslandskap, med ekdominerade lövskogar, hagmarker, ett mycket stort antal rödlistade insekter.

Längs Alsteråns mynning finns blandlövskog av varierande trädsmammansättning, till exempel ekskogar av både örtrik och fattigare typ. Här finns även den enda förekomsten av vildris i östra Sverige. I mynningsområdet finns ett rikt fågelliv med bland annat rosenfink, gräshopp- och kärrsångare.

Jutehagen, öster om Ålems samhälle, är en före detta hagmark med storvuxen ek.

Vid Hedersrum finns en hagmark av friskängstyp med ek, en och hassel som dominerande inslag. Söder om Strömsrum ligger en ekhage med mycket gamla ekar, 600-800 år, insprängd i blandlövskogen.

Norr och söder om Pataholm finns variationsrika och välbetade hagmarker med ett stort antal hävdgynnade arter och vegetationstyper, däribland ett välutbildat norskstarr-samhälle. Hagmarkerna utgörs av ekhagar, öppna hagmarker och breda havsstrandängar.

Vid Strömsrum, intill Alsteråns mynning, finns rikligt med vidkroniga gammelekar av hagmarkskaraktär. Till träden är en exklusiv fauna och flora knuten, med ett stort antal rödlistade arter. De sällsynta skalbaggar som finns i området lever i trädsvampar, hålträd, död ved och gamla träd. Av skalbaggar kan nämnas skeppsvarvsfluga, matt mjölbagge, rödbent ögonbock, läderbagge, *Bostrichus capucinus*, *Stenagostus villosus*, *Dreposcia umbrina* samt *Cryptolestes duplicatus*. Kortvingen *Batrisesodes delaporti* lever tillsammans med den bruna trädmyran, *Lasius brunneus*, främst under ekbark och murkna ekstubbar. På Strömsrum finns även den enda svenska lokalen för myran *Lasius bicornis*. Den mycket sällsynta fjärilen vit lavmätare har också en stabil förekomst. Andra rödlistade fjärilar är rostfärgad bladspinnare, benvedsmätare, poppelbuskfly, vit ugglemott och vitfläckig praktmal. På träden finns en skyddsvärd lavflora med bl a gammelekslav, grå skärelav, och brun nållav.

Allgunnenområdet med Alsterån har en stor betydelse för friluftslivet genom bad, fiske och kanotpaddling.

Anmärkningar: Våtmarkerna vid Flagölerum, Berkeven och öster om Hornsö ingår i den nationella myrskyddsplanen H7 (VMI-ID 05G2D04, 05G3E05, 05G3F02, 05G4D01) Ovanstående samt våtmarkerna på Hästenäs och på öarna i Allgunnen (klass 1, VMI-ID05G3C05) ingår i länets våtmarksinventering..

Århult och Strömsrum ingår i länsstyrelsens program för bevarande av natur- och kulturmiljövärden i odlingslandskapet (61-39 och 61-54) och i nationell bevarandeplan för odlingslandskapet (61-26 och H6103). Ett stort antal områden i naturvårdsplanen ingår i området, däribland klass 1 områdena Allunnen, Alsterån och Stora och Lilla Sinnern.

Referenser:

- Andersson, S. 1967. Redogörelse för översiktlig naturvårdsinventering inom Högsby kommunblock.
- Andersson, B. 1992. *Förteckning över hotade skalbaggar funna i Hornsö-området (Gränsområdet Högsby-Nybro)*. Länsstyrelsen i Kalmar län.
- Andersson, B. 1994. Inventering av skalbaggsfaunan på 10 lokaler i Nybro kommun. Miljökontoret, Nybro kommun.
- Bengtsson, B-Å, Koch-Schmidt P. 1984. Området nordväst om f d Grytsjön - preliminär inventering och utvärdering av Lepidoptera- (fjärils-) faunan.
- Bergquist, B. 1996. Särskilt skyddsvärda vattenområden med hänsyn till fiske, friluftsliv och förekomst

---

Postadress	Besöksadress	Telefon	E-post
391 86 Kalmar	Malmbrogatan 6	Växel 0480-820 00	lansstyrelsen@h.lst.se www.h.lst.se

NRO08032 Alsteråns vattensystem

av skyddsvärda fisarter/stammar

- Beskow, G och Rasmusson, G. 1963. Sjöar och vattendrag i Sverige söder om norrlandsområdet. Del II.
- Christoffersson, J. 1971. Högsbytraktens natur. Del 1: odlingslandskapet. Högsby kommun, Högsby 1971.
- Christoffersson, J. 1974. Utkast till naturvårdsplan för Högsby kommun. Länsstyrelsen i Kalmar län, Kalmar 1974.
- Entomologisk tidskrift. Flera olika årgångar (Lund och Stockholm).
- Fiskeriverket, beslut 1988-04-11 rörande Områden av riksintressen för yrkesfisket, områden av särskilt intresse för fritidsfisket samt områden av särskilt intresse avseende arter och stammar av fisk.
- Forslund, M. (red). 1997. *Natur i Östra Småland*. Länsstyrelsen i Kalmar län. Kalmar
- Hellman, K. 1984. *Våtmarksinventering inom fastlandsdelen av Kalmar län, del 2*. Naturvårdsverket. PM 1788. Solna.
- Jansson, T. 1996. *Från Lönneberga till Långe Jan*. Vägvisare till natur och kultur i Kalmar län. Svenska Turistföreningen och Länsstyrelsen i Kalmar.
- Johansson, C-E. 1968. Grusinventering i Kalmar län. IV. Mellersta fastlandsdelen. Länsstyrelsen i Kalmar län. Kalmar 1968.
- Jonsson, L. 1970. Allgunnenområdet. Översiktlig vegetationskartering. Länsstyrelsen i Kalmar län, Kalmar 1976.
- Knutsson, G. 1966. Huvuddragen av Nybroåsens geologi, bilaga 8 till Principförslag till Kalmar-Nybro-regionens och Ölands framtida vattenförsörjning, Kalmar 1966.
- Länsstyrelsen i Kalmar län. 1989. *Naturvårdens riksintressen, Kalmar läns fastland*. Länsstyrelsen i Kalmar län informerar, 1989:6
- Nettelbladt, Mats G, 1973. Översiktlig naturinventering. Nybro kommun. Nybro kommun, Nybro 1973.
- Nordén, B. 1993. *Kryptogaminventering i Allgunnenområdet, juni 1993*. Stencil.
- Palm, T. 1959. Die Holz- und Rindenkäfe der Süd- und Mittelschwedischen Laubbäume. Entomologiska Sällskapet, Lund.
- Sterner, R. 1950. En ödemarkssjö och en storskog i sydöstra Småland. *Natur i Småland* 406 - 415. Göteborg.